რედაქცია

გოლოვინის პროსპექტზე. იგ. მუხრანსკის სახლებ-ში, ქვემოთ

ხელის-მოწერა

მიიღება თფილისში „დროების" რედაქციაში, ქუთაისში ჭილაძის (გერარდის) წიგნის მაღაზიაში. გარეშე ხელის-მომწერთათვის ადრესი: Въ Тифлисъ, въ редакцію „Дроэба".

„დროების" ფასი:

მთელის წლისა . . . 9 მან. | სამის თვისა . . . 3 მან.
ექვსის თვისა . . . 5 მან. | ერთის თვისა . . . 1 მან.

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

ფასი განცხადებისა

დიდი ასოებით, ასოზე 1 კაპ., ანუ მთავრულით ასოზე ნახევარი კაპ., ჩვეულებრივ ასოთი სტრიქონზე შაური.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდავ წერილს რედაქცია ფოსტით ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

განცხადებანი მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.

ქუთაისში განცხადება მიიღება ჭილაძის წიგნის მაღაზიაში.

ცალკე ნომერი „დროებისა" ღირს ერთი შაური.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბატონის-რძალი საქართველოისა მარიამ ისაკის ასული და კნეინა თამარ დავითის ასული გრუზინსკისა გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავებსა და ნაცნობებს—პირველი თავის შვილის და მეორე ქმრის **თავადის ირაკლი გრუზინსკის გარდაცვალებასა 27-ს ამა აპრილს.**

პანაშვიდი მიცვალებულისა იქნება 29 და 30 აპრილს, საღამოს 7 საათზედ საკუთარს სახლში. მიცვალებულს გამოასვენებენ სახლიდამ სიონის სობოროში შაბათს 1 მაისს, დილის 10 საათზე; დაასაფლავებენ მცხეთის სობოროს სამეფო სასაფლაოზედ კვირას, 2 მაისს, დილის 11 საათზედ.

ყოველ-დღიური გაზეთი

„დროება"

პირველის მაისიდამ წლის დამლევამდინ ღირს ექვსი მანეთი.

ადრესი: Тифлисъ, редакція „Дроэба".

ტელეგრამმა

(„სამხრეთ-რუსეთის ტელეგრაფის სააგენტოსი")

ლონდონი, 27 აპრილს. ახლად-განთავისუფლებულ ირლანდიელ რევოლიუციონერებმა პარნელმა, დევიტმა და დილონმა გამოსცეს ირლანდიის „საადგილ-მამულო ლიგის" სახელობაზედ მანიფესტი, რომელშიაც სთხოვენ ირლანდიელებს, რომ მშვიდობიანად იყვნენ, წინ დახედვით მოიქცნენ და ჰკიცხავენ იმათ, ვინც თოფ-იარაღს ჰკიდებს ხელს და ხალხს ხოცავს.

პეტერბურღი, 27 აპრილს. „მმართებლობის მოამბეში" გამოცხადებულია, რომ გემზე „როდჯერსზე" მყოფი ხალხი ყველა მშვიდობით გადარჩა ამ გემის დაწვის შემდეგაოდა იმათ მოსაყვანად ახალი გემი არის კულიმში გაგზავნილიო.

„გოლოსში" იწერებიან: ოსმალოს მთავრობამ გამოაცხადა, რომ ვერცხლის ფულს მხოლოთ ერთის წლის განმავალობაში ექნება ოსმალეთში გასავალი ისიც წმინდა ვერცხლის წონის ფასად; შემდეგ კი ფასი დააკლდება.

„ნოვოე ვრემიას" სიტყვით, კახანოვის კამისიაში ექსპერტებს მხოლოთ ნოემბერში მოიწვევენო.

პეტერბურღის ბირჟა, 27 აპრილს.

ბანკის ბილეთები:	მან. კაპ.
პირველი გამოცემისა—	93—75
მეორესი— — — —	90—62 ½
მესამესი— — — —	90—87 ½
მეოთხესი — — —	90—87
მეხუთესი — — —	90—50
აღმოსავლეთის პირვ.—	90—37 ½
აღმოსავლეთის მეორე	90—50
აღმოსავლეთის მესამე	90—50
ოქრო, ½ იმპერიალი	8— 5

შინაგანის 5% სესხი ბილეთები:

პირველი სესხის — —	218—25
მეორე სესხის — —	212— „

100 მანეთი ღირს:

ლონდონი —	24—43	პენსი
ჰამბურღი —	209— „	ცენტი
პარიჟი — —	257—25	სანტიმი
ბერლინი —	„ — „	პფენიგი

ბანკის დამფუძნებელთ კრება

ტფილისი, 28 აპრილს.

დღეს 29 აპრილს დანიშნულია, ჩვეულებრივი წლიური კრება ტფილისის გუბ. თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო ბანკის დამწესებელთა.

შვიდი განსახილველი საგანი ექმნება ამ კრებას და თითოეულ ამათზე ორიოდე სიტყვა გვინდა ვთქვათ, გვინდა გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება იმის შესახებ—თუ როგორ ემჯობინება ამ საგნების გადაწყვეტა.

პირველი საგანი არის განვლილ 1881 წლის ბანკის შემოსავალ-გასავლის განხილვა.

საზოგადოთ ჩვენი ბანკების დამფუძნებელნი ამ „განხილვისათვის" თავს არ იწუხებენ. ბანკის გამგეობისაგან შედგენილს და ზედამხედველ კომიტეტისაგან დამტკაცებულს გავლილ წლის ანგარიშს არც კი ჰკითხულობენ ხოლმე, ისე ამტკიცებენ.

— ჩვენგან ამორჩეულ პირებმა შეადგინეს, სანდო პირებმა განიხილეს, ჩვენ რაღათ შევიწუხოთ თავი, რაღა განხილვა ეჭირება, შეურაცხყოფა იქნება ეს საპატიო კაცებისა,—დამტკიცდეს, დამტკიცდეს! არ უნდა წაკითხვა, არ უნდა!

ჰყვირიან კრებაში, ანგარიში „ერთხმად" მტკიცდება და საქმეც თავდება.

რაღა თქმა უნდა, რომ ჩვენ ეჭვი არა გვაქვს ჩვენს საადგილ-მამულო ბანკის გამგეობისა და ზედამხედველ კომიტეტის პატიოსნებაზედ; ცუდს არაფერს ვფიქრობთ იმ პირებზე, რომელთაც ჩვენი ბანკის ბედი და უბედობა ხელთ უპყრიათ ამ ჟამად. მაგრამ, ჩვენის აზრით, მაინც კარგი იქნებოდა, რომ ერთხელ და სამუდამოთ შემოღებული ყოფილიყო ის წესი, რომელიც სხვა ბანკების ანგარიშის შესახებ არის შემოღებული; ე. ი. კრებამ ამოირჩიოს რევიზიის კამისია, რომელსაც ორ-სამ დღეში კარგად შეუძლიან განხილვა და შემოწმება ანგარიშისა.

ამტკიცებდა, რომ ჩვენსას ჩვენი უნდა ერქვას და არ სხვისაო.

«დროების» ფელეტონი, 29 აპრილი

რამე-რუმე *

(შესახებ გორის მაზრის თავად-აზნაურთა ყრილობისა.)

„ბოროტსა სძლიეს კეთილმან, არსება მისი ვრცელია"

შ. რუსთაველი.

გაზეთმა გვაცნობა, რომ თვრამეტს აპრილს ქ. გორში იქნება თავად-აზნაურთა ყრილობაო თავისი საჭიროებათა მოსალაპარაკებლათაო.

მოგვეცა დღეგრძელობა ჩვენ ეს გვიამა, და გვიამა იმიტომ, რომ გორის მაზრის თავად-აზნაურობა თავის წყლულის განკურნებას ეხლა მუშტრის თვალით უყურებს, ფხიზლად არის, არ უშვებს ხელიდამ დროს, ხერხს, თუ კი როგორმე მოეცლება მისს საქმეებს; გვიამა, კიდევ იმიტომ, რომ ჩვენი მაზრის წინამძღომელი ფხიზელი კაცია, ახალგაზრდაა სულით და გულით, სურს ყოველივე კეთილი წარმატება თავის სამშობლო მხარისათვის. ეს დაგვიმტკიცა ადრევე, ეს დაგვიმტკიცა გამიჯვნის წესების კრიტიკულად გაშინჯვით, ეს დაგვიმტკიცა დღესაც.

აი გათენდა კვირა. მზემ ვერცხლებრ ბრწყინვალე სხივები მოჰფინა ცას ქვეშეთს; ხალხი წელში გაიმართა; წელი გაუთბა ყველას; ყველა ჭკვით, ამაყად დაიარება; ასეთია ბუნება!

აირია თავად-აზნაურობა; ოროლსამსამი დადიან ქუჩებში; აქეთ მძიმედ, დინჯად რაღაცაზედ ბაასი. ძართლელი იმერთ ქართველიევით ფიცხი არ არის: ეს აქვე ქუჩაში შინჯავს თავს, ნაბიჯს იმაგრებს, ფიქრობს რაზე ილაპარაკოს; სასწორზე სდებს თავის საჭიროებას; სწონავს, რომელიც დასძლევს, ჯერ იმას გაიყვანს; პირად საჭიროებას უკან აყენებს იქ, სადაც საზოგადო საჭიროებას თავი ამოუყვია და თხოულობს წამლას.

ზალა კრებისა აივსო; ჯგუფ-ჯგუფად დგანან; ყაყანებენ, მრისხანებენ; იქ ჰკვეხავენ; აქ მუშტზე იცქირებიან.

ჯერ კრება არ გახსნილა, ერთ-ორს გაუყენებია შინა — აზნაურები—ასე ეძახიან სწავლა-განათლების მიულებლებს— და უქადაგებენ წინაალმდეგ აზრებს. სდგას შუა ზალაში ერთი წამოსადევი პატივცემული მოხუცი; პირი სუფთად აქვს მოკრიალებული, ყურთ-მაჯ შემოგდებული, მშვენიერის სახისა, თავი შუბლიდამ საქოჩრემდინ გამელოტებული, ხელში კრიალოსნით, რომელსაც დაუნდობლად აწვალებს და აპროწიალებს.

— არ გაგონილა, ყმაწვილებო, თქვენმა მზემ, დაიწყო მოხუცმა ზარის ხმით, ამოდენი ხარჯები. სწორედ გაგვ[...]ეთ. ბანკი—ჩვენი ბანკი აღარ არის, აზნაურების სკოლა—აზნაურების სკოლა აღარ არის, და მაშ რა ოხრად გვინდა ამისთანა სკოლა და ბანკი, თუ სულ ვაჭრების ხელში გადავა; თუ სულ ვაჭრების შვილები დაიზრდებიან სკოლაში, რად გვინდა იმისთანა სკოლა?..

— მართალი მოხსენება გახლავთ! დაუკრეს კვესი ზოგიერთებმა. წახალისებული მქადაგებელი მოჰყვა.

— რად უნდა მივცეთ, რად, სხვის შვილებისთვის ფულები? თუ ქართველებისაა, ქართველებისა იყოს... ბანკისა არ იყოს...

ზოგიერთებმა ბატონის ორატორის სიტყვები სხვა ნაირად გაიგო, ვითომ პატივცემული მოხუცი სააზნაურო სკოლის წინაალმდეგიაო. სულაც არა! ის გულის დუღილით, თითქმის თვალცრემლიანი, ღრმის ხმით, იძახდა და ამტკიცებდა, რომ ჩვენსას ჩვენი უნდა ერქვას და არ სხვისაო. როცა დაარწმუნეს მოხუცი იმაში, რომ სააზნაურო სკოლაში სულ ქართველები სწავლობენო, ის უცბად დაშოშმანდა, როგორც აღელვებული ზღვა შემდეგომ დიდის შფოთვისა.

აგერ წამოგძელდა ზალაში ერთი ახალ-გაზდა, ახალ-გაზდა ჭკუით და მიმართულებით კი არა, მხოლოდ წლოვანებით, და ხელის ქანებით დაიწყო სიტყვების ტკეპნა, თვალების ბრიალი და დორბლების ყრა:

— სააზნაურო სკოლა ერთ მანყურად არა ღირს, ჩვენსას არავის იღებენ, არაფერს არ ასწავლიან!

— ყმაწვილო, რა დროს მაგაზე ლაპარაკია? თუ ის გნებავთ, რომ თავად-აზნაურობამ ფული არ მისცეს სკოლას, ეგ ხომ აღარ შეიძლება; გათავებულია მაგაზე.

ბოლოს რომ ველარა გააწყო-რა, საბუთად სააზნაურო სკოლის უვარგისობისა, ის წარმოადგინა, რომ ჩემი ბიძაშვილი არ მიიღესო, ისიც იმიტომ კი არა რომ არ ვსურს მაგის მიღებაო, იმიტომ რომ წილი არ ხვდაო.

ჩემს ყურებს არ ვუჯერებდი, როცა მესმოდა ეს ქადაგება ერთად-ერთიც

---

*) რედაქციისაგან დამოუკიდებელის მიზეზისაგამო ეს სტატია ისე ვერ იბეჭდება, როგორც ჩვენ გვსურდა.

წმება წარმოდგენილ შემოსავალ-გასავლის ანგარიშისა, და შემდგომ ისე დაამტკიცოს ეს ანგარიში. ამ გვარი რევიზია ორის მხრით იქნება გამოსადეგი: ერთი, რომ ბანკის პატრონთ უფრო დამშვიდებული ექნებათ გული და მეორე, რომ უფრო მომეტებული რიცხვი ბანკის დამწესებელთა გაიგებენ ნამდვილ მდგომარეობას თავის ბანკისას.

მეორე განსახილველი საგანი არის ის, თუ **რა-და-რა საზოგადო საჭიროების დასაკმაყოფილებლად უნდა მოიხმარონ ბანკის წმინდა მოგებიდამ დარჩენილი ფული.**

ამის შესახებ ჩვენ ამას წინათ გამოვთქვით ჩვენი აზრი და ახლა მხოლოთ ორის სიტყვით გავიმეორებთ. საჭიროება ბევრი გვაქვს, ყველასი დაკმაყოფილება იმ 27-28 ათასის მანეთით, რომელიც წ(ლ)ს დარჩა ბანკს საზოგადო საჭიროებათა დასაკმაყოფილებლად, შეუძლებელია; მაგრამ უმთავრესს ამ საჭიროებათაგანს უნდა მოხმარდეს ეს ფული. და ეს უმთავრესი საჭიროება არის: ჩვენი სააზნაურო სკოლა, „წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება“, სამშობლო სცენა, მეურნეობა, გლეხების დახმარება სესხით, სახელმძღვანელო წიგნების გამოცემა და სხვ.

მესამე საგანი: **განხილვა და დამტკიცება 1882 წლის ბანკის გამგეობის ხარჯისა.**

ამ საგანზე ერთი სიტყვა გვაქვს სათქმელი: თავნის ფულისა და შემოსავლის და-გვარად ჩვენი საადგილ-მამულო ბანკები სხვა ამ გვარ ბანკებზე შედარებით მომეტებულს ხარჯს სწევენ თავიანთ გამგეობისათვის. ამიტომ, თუ არ დაკლება, მომატება ამ ხარჯისა საჭირო არ არის.

მეოთხე: **რა შემწეობა შეუძლიან ბანკს აღმოუჩინოს გლეხებს ადგილ-მამულების საკუთრებად შეძენაში.**

ეს ისეთი მძიმე და რთული საგანია, რომ ამ მოკლე წერილში თითქმის არა ითქმის-რა ამაზედ გარკვევით. შევნიშნავთ მხოლოდ, რომ ამ საგანზე თვით უმაღლესი მთავრობა ზრუნავს ახლა, ის ჰმართავს საკუთრად ამ საგნისათვის, ე. ი. რომ ადგილ-მამულის შეძენა გაუადვილოს გლეხობას, საგლეხო ბანკს და ერთობ დიდი ფული, დიდი თავიანობა და რთული მოქმედებაა საჭირო ამ საგნის ცოტაც არის რიგიანად გასამართავად. ამიტომაც არა გვგონია, რომ ჩვენმა საადგილ-მამულო ბანკმა შეიძლოს ამ ჟამად ამ მძიმე საქმის კისრვა.

მეხუთე: ბ. ვ. თულაშვილის წინადადება, რომ ბანკს **ჰყავდეს საკუთარი ზემლემერი დასაგირავებელ მამულების გასაზომად.**

ვერ გაგვიგია ეს წინადადება: ჩვენ ვიცით, რომ ყველა დაგირავებული გაზომილი და განსაზღვრულია, და თუ ზემლემერი არა, მაშ ვინ ჰზომავს ამ მამულებს?

შემდეგ მეექვსე და მეშვიდე საგანი შეეხება **ბანკის თავსმჯდომარისა, ზედამხედველ კომიტეტისა და დამფასებელ კომისიის წევრთა და ამათ კანდიდატების აღმორჩევას.**

რადგან ყოველი ბანკის ბედი და უბედობა იმის გამგებლებზედ არის დამყარებული, ამათ საქმის ცოდნაზე და პატიოსნებაზედ, ამიტომ ამ საქმეში ბანკის დამწესებელთ სიფრთხილე, წინ-დახედულობა და მიუდგომლობა ჰმართებთ. მაგრამ კიდევ უფრო განსაკუთრებული სიფრთხილე და წინდახედულობა ჰმართებს კრებას დამფასებელთ კომისიის წევრთა აღმორჩევაში: ამბობენ, წელს ბევრი აპირებს დამფასებლებად კენჭის-ყრასაო; კარგი ჯამაგირია და საქმე კი მაინცადამაინც ბევრი არაფერიო. ბანკის საქმეების რიგიანად წაყვანაში თითქმის პირველი ადგილი დასაგირავებელ მამულების პატიოსნად დაფასებას უჭირავს; ამიტომ ყველას ამორჩევა, ვისაც სხვა თანამდებობა არა აქვს, ვისაც ადვილი ლუკმა-პურის შოვნა ჰსურს, არ შეიძლება, თუ ბანკის მეპატრონეთ უნდათ, რომ იმათ ბანკმა, მოგებისა და წარმატების მაგიერად, ზარალი არ ნახოს.

დღიური

ქართული სცენის ანტრეპრიონერები ბ.ბ. ვ. აბაშიძე და კ. მესხი გვთხოვენ გამოვაცხადოთ, რომ, ბატონის-შვილის ირაკლის გარდაცვალების გამო, ამ პარასკევისათვის დანიშნული ქართული წარმოდგენა გადაიდვა.

* * *

მოსკოვის გაზეთს „რუსკი კურიერში“ იწერებიან:

„ჩვენ შევიტყეთ, თ. დონდუკოვ-კორსაკოვი სახალხო განათლების სამინისტროს წინაშე შუამდგომლობს, რომ სამინისტრომ უფრო მომეტებული ფული გადადვას კავკასიის სახალხო სკოლებისა და საშუალ სასწავლებლებისათვის. ამ სასწავლებლებში ვაკანსიების უქონლობა უანგარიშო ყმაწვილ კაცებს საშუალ და უმაღლეს სწავლის მიღების საშუალებას უსპობსო“.

რაღა თქმა უნდა, რომ ამ ამბის ... ტყობა ჩვენ [illegible] ასე კარგაი [illegible] ნის-ძიების ნაკლებობას, სასიამო... უნდა იყოს და უფრო სასიამო... იქნება, რასაკვირველია, თუ უმაღლე... სი მთავრობა შეიწყნარებს ამ ყუ... ლად სასარგებლო და ჩინებულ შუ... მდგომლობას თ. დონდუკოვ-კორ... კოვისას.

* * *

ამავე გაზეთის სიტყვით, რუს... სამხედრო და ზღვის სამინისტროს ... წერ-მოწერა აქვთ ერთმანეთში ... თაობაზედ, რომ სამხედრო ხომალდ... ბის რიცხვი გაამრავლონ შავს ზღ... ზე და ამ საგნისათვის მთავრობამ ... დან წლიწადს ათი მილიონი უნ... გადადვას სახელმწიფო ხაზინიდამ...

* * *

ზოგიერთ პირებმა ქვაშვეთის წ... გიორგის ეკკლესიის მრევლთაგან... შემოგვჩივლეს, რომ გიორგობა დღე... გასულ 23-ს, ამ ეკკლესიის მღვდელ... მა მ. ჭ—შვილმა რუსულად სწირ... რუსულად აგალობა მგალობლ... და რუსულადვე იქადაგაო, თუმ... ეკკლესიაში ერთის რუსის მეტი (... ტასუნოვი(ს) მეტი) დანარჩენი მლოც... ველნი სულ ქართველნი იყვნენო.

გასაკვირველია...

* * *

გორიდამ გვწერენ, რომ უხდ... ბის გამო, ძალიან დიდ გაჭირებ... ვართო; პაროში გააკეთეს, ისიც ... ლო მტკვარმა და ახლა ნავტი... დადის ხალხიო და თქვენ წარმო... გენთ—თუ რა გაჭირება უნდა იყ... განსაკუთრებით ქალებისა და სუს... ნერვებიან კაცებისათვის ნავტი...

სკოლის წინაამდეგ ერთად-ერთი დაწესებულობისა, რომელსაც ქართული სახელი ჰქვიან და ქართული სული უდგია. სირცხვილი, ჩემო მოძმე, სირცხვილი!

როცა ეს არეულ-დარეულობა იყო, წამოდგა მაზრის წინამძღომელი და უჩვენა ხალხს, კრებას ორად გახეული ხელ-მოწერილი უწყება და მშვიდის, ტკბილის სიტყვით წარმოსთქვა:

—ამისთანა დახეული, ხელის-მოწერით სავსე უწყებები ბევრია და ხალხი კი ცოტა მოგროვდაო. ეს არის ჩვენი ქართველების უბედურობა, რომ საქმის დროს თავ-გამოდება არ ვიცით; ჯერ დავაპირებთ და მერმე, საქმე-საქმეზე რომ მივარდება, ზურგს შევაქცევთო. ამ ნაირად საქმე არ გაგვიკეთდება. თუ ჩვენ ჩვენს თავებს არ ვუპატრონეთ, ჩვენი მხსნელი არსაით არ გამოჩნდებაო.

გაიხსნა კრება.

პირველი საგანი იმას შეეხებოდა, თუ როგორ შეიტანონ აზნაურების სკოლის გადასახადი: ერთ დროს თუ არა.

ბევრი უთავბოლოდ ილაპარაკეს და გადასწყვიტეს, რომ სამი-ოთხი წლის განმავლობაში შეიტანოს ყველამ, ვისაც რა შეხვდება.

ბ. ი. მაჩაბელმა ითხოვა სიტყვის თქმა. ამან გარკვევით, კარგის ქართულით, დაუხატა ყრილობას ტფილისის აზნაურების საადგილ-მამულო ბანკის მდგომარეობა. თავად-აზნაურებს საზოგადოდ გასაჭირში თვალი ბანკისკენ აქვთ. ბანკი ბევრს საქმეს უშვრება და უზამს ქართველს საზოგადოებას იქნამდის, მინამ ეს საქმით და არა მარტო სახელით—„**სააზნაურო**“—იქმნება მართლა და სააზნაურო ბანკი. თუ, როგორც შესაძლებელია, და როგორც ნათლად და გარკვევით დაგვიხატა მაჩაბელმა, ხსენებული ბანკი გადავა ვაჭრების ხელში, იმას ხელთ იგდებენ ჩვენებური სვავები—ბურჟები,—მაშინ „ჩამბილურსან“ ჩვენ საქმეს! საკვირველია, ღმერთმანი, ამ უბრალო მოსაზრებას რად უშვებენ ხელში, რომ ეგლა დაგვრჩენია ჯერ-ჯერობით ღონეთ; ეგ საქმე დღეს ჩვენ ხელშია და ვუშვებთ. ეს საქციელი გასაკიცხია, სასაყვედუროა იმათთვის, ვისიც ჯერ არს. თუმცა პატივს ვცემ, თითქმის ვაღმერთებ ყველა ქართველისთვის ძვირფასს ბ. ილია ჭავჭავაძეს, მაგრამ ბანკში ასე ვაჭრების ჩამოთესლებისთვის კი... „ბული სწუხს, ხორცი მაღნება“—სწორეთ, როცა წარმოვიდგენ იმ ბოლოს, რომელიც მოელის ჩვენს ტფილისის ბანკს ვაჭრებისაგან. თავად-აზნაურობამ უნდა თვალები მოიფშვნიტოს, გაფაცხდეს და როგორმე უშველოს ამ საქმეს. შველა შეიძლება ისე, როგორც მაჩაბელმა სთქვა: ვითხოვოთ, რომ **მხოლოდ** დამწესებლებს ჰქონდეთ ნება მოგების განაწილებისა თვის საჭიროების დასაფარავად.

ყრილობამ ალტაცებით მიიღო ბ. მაჩაბლის წინადადება, მოაწერეს ხელი ქაღალდზე საგუბერნიო ყრილობაში წარსადგენად.

ამ სიტყვის თაობაზე ყრილობაში ბაასი ჩამოვარდა; ისმოდა გმინვა, თითქო გულში ისარი დაურჭვიათო; რამდენმამე „ალილუიაც“ გაუგზავნეს ჩვენს სვავებს, ჩვენს დაუძინებელ მტრებს. ჰო, ამაში კი მარდები ვართ!

ბაასი თან-და-თან გაცხოველდა. დაიწყეს სხვა-და-სხვა საგნებზედ სჯა. ბ. ი. ციციშვილმა გაათფხიზლა საზოგადოება თავისი წინადადებეებით. ამან პირველად წარმოსთქვა, რომ ჩვენ არა გვეშველება-რა, მანამ თვით-მმართველობა არ მოგვეცემაო, მანამ ჩვენი ხალხიდამ, ჩვენი ღვიძლი შვილებიდამ არჩეული მსაჯულები არ გვეყოლებიანო, მინამ ნაფიცთა სამსჯავრო არ გვექნება და სხვ. და სხვ.

ამისი აზრი გაარკვია ბ. ა. ქველ... შვილმა, რომელმაც ცხადად დაანა... ყველას რაში მდგომარეობს თვით... მმართველობა, ერობა, ნაფიცთა მს... ჯულობა და რა სარგებლობას მო... ტანს.

— ვინ მოგვცემს მაგას, ვინ? ა... ბობს ერთი მხარე.

— ვქო, ვითხოვოთ და იქნ... მოგვეცეს, თავში კეტს ხომ არავ... დაგვარტყამს თხოვნისთვინ!

— ვითხოვოთ, ვითხოვოთ!

— ყმაწვილებო, ბევრის მდევა... ცოტაც არ დაჰკარგოს; ისე ვითხ... ვოთ, რომ კიდეც მოგვეცეს.

— არ შეიძლება, არა! ყველაფე... ვითხოვოთ, გვეყო ამდენი ხანი ... ნუმება.

— მაშ, ბატონებო, პროტოკო... შევადგენო, რომ თქვენ გსურთ ერ... ბა, თვით-მმართველობა. ასე თანხ... ხართ, ბატონებო! სთქვა წინამძღო... მელმა ბ. ამილახვარმა.

— ეგრე, ეგრე!

ბატ. ი. ციციშვილმა ერთი კი... საყურადღებო წინადადება შეიტა... ძალიან კარგი იქმნება, რომ ვითხ... ვოთ ვისთანაც ჯერ არს, რომ ყვე... თავად-აზნაურს ჰქონდეს ხმა ბან...

...გასვლა-გამოსვლა გაგიქებულ წყალ-შიო.

...მთავრობას, როგორც ჩვენი კორ-რესპონდენტი გვაცნობებს, წინადა-დება მიუცია გორის რჩევისათვის, რომ საერო (ზემსკის) ფულით ავა-გეთ ხიდს იმ პირობით, რომ გავლა-გამოვლაზე განსაზღვრული ვადასახა-დი დაიდვას და აქედამ შეივსოს რაც ფული დაიხარჯებაო. მაგრამ გორის თვით-მართველობა რომელიც მომე-ტებული ნაწილი ვაჭრებისაგან შესდ-გება, წინააღმდეგიაო ამ ჩინებულის წინადადებისა, რადგან ამ უხიდობით ისინი სარგებლობენ, ერთი-ორად ჰყი-დიან ყველაფერსაო...

„დროების" კორრესპონდენცია.

—

ახალქალაქი (ჯავახეთის), 23 აპრილს. ამას წინეთ მე ამწერე (იხ. „დროება" № 25) რა მდგომარეობა-შიაც იყვნენ ამ მაზრის ქართველობა და მათთვის დაარსებული სკოლები ქართული წიგნების უქონელობით. ამ ჩემს ხმას ჯეროვანი ყურადღება მიაქცია ჩვენმა ღირს პატივცემულმა „წერა-კითხვის გამავრცელებელ სა-ზოგადოებამ" და თავიანთ პატივცე-მული წერილით, 16 ფებერვალს, მომთხოვეს ცნობა, თუ რაოდენი ქარ-თული წიგნებია საჭირო აქაურ სკო-ლების და ხალხისათვის დასარიგებლად. ჩემი პასუხის შემდეგ ამ თვის 8-ს საზოგადოების წევრი ბ. მაჩაბელი მობძანდა ახალქალაქში და ჩამაბარა საზოგადოების წერილით ქართული წიგნები რიცხვით 333 ეკზემპ. ეს წიგნები თანასწორ გაუნაწილე 6 სკო-ლის და უკვე ჩავაბარე ჭილდის, ხერ-თვისის, ტოლოშის, მუსხის, ხიზაბავ-რის და ბარალეთის სკოლის მასწავ-ლებლებს.

ამ ცოტა ხანში წარუდგენ საზო-გადოებას დაწვრილებითი სიას—თუ ვინ რა და რაოდენი წიგნიც მიიღო სკოლისათვის, ყველა სკოლის მასწავ-ლებლის ხელ-მოწერით, რომელთაც სხვათა შორის საზოგადოების პირით ვთხოვე და დავავალე, რომ ქართუ-ლი წიგნები ჯეროვნათ იყვნენ და ცული სკოლების ბიბლიოთეკაში და სიფრთხილით ხმარებულნი მოსწავ-ლეთაგან.

ახლა კი სრული იმედია, რომ ყვე-ლა ამ სკოლებში, გარდა მუსხის სკო-ლისა, ქართული ენის სწავლება კარ-გათ წავა და მოსწავლეთ რიცხვიც იმატებს. აილეთ მაგალითად ჭილდის და ბარალეთის სკოლები, რომელნიც მოსწავლე ბავშვების რიცხვით, იმ მიზეზით, რომ ქართული ენის სწავ-ლება ამ სკოლებში აქამომდეც კარგათ მიდიოდა—ყველა სკოლებს სჯარ-ბობენ.

მუსხის სკოლა კი ძრიელ სამწუ-ხარო მდგომარეობაშია, რადგან მას-წავლებელმა ბ. ღარიბოვმა (ბერძენია) ქართული ლაპარაკი ძლივს „საყველ-პუროთ" იცის და ბავშვები ვერ წა-ხალისებულან სწავლაში, რადგან სამ-შობლო ენაზედ არას ასწავლიან და . . . . , რუსულს იზეპირებენ მინ არ დამეთანხმება, რომ ჩვენი სასოფლო სკოლები უ-რუსულოდ ორ ფარად არა ღირან, რადგანაც მოსწავლე ცხოვრებაში კვალს ვერ გაიტანს მარტო ქართულის ცოდნით. მაგრამ არა მგონია, ამაშიაც არ და-მეთანხმონ, რომ ქართველებისთვის დაარ-სებულ სკოლებში აუცილებლათ საჭიროა ქართველი ანუ ქართული ენის კარგათ მცოდნე მასწავლებელი, რომ ბავშვებმა ხალისიანათ შეიყვა-რონ სწავლაც და თავიანთ მასწავ-ლებელიც. უიმისოთ ბავშვებს მასწავ-ლებელი დიანბეგი ჰგონიათ და აბა აქედგან რა ნაყოფი უნდა მოველო-დეთ?

იმედია, „ქრისტიანობის აღმადგე-ნელი საზოგადოება", რომლისაგანაც არის ხსენებული მუსხის სკოლა დაა-რსებული, ამ გარემოებას ჯეროვან ყურადღებას მიაქცევს, რადგანაც ქარ-თული ენის მცოდნე მასწავლებლები, მადლობა ღმერთს, არ გვაკლიან. შე-მიძლიან, თუ ნებას მიბოძებს პატივ-ცემული საზოგადოება, უჩვენო ამავე ახალქალაქის მაზრაში სოფ. ეშტიის სკოლის მასწავლებელი ბ. ჩიგოგიძე და სოფ. პარტიკამის სკოლის მასწავ-ლებელი ბ. ჭინჭველაძე, რომელნიც ამ სომეხ-კათოლიკე სოფლებში იმ-დენი სარგებლობას ვერ მოიტანენ, როგორც სოფ. მუსხში და ორივენიც დიდი სიამოვნებით და თანამხდებიან და მეტადრე ბ. ჭინჭველაძეს, რომე-ლიც თითონაც მუსხელია, კიდეც უთხოვია მუსხის სკოლაში განწესება, მაგრამ არ ვიცი რა მიზეზით დირექ-ცია არ დათანახმებულა.

დირექციას ამისთანა შემთხვევებში თურმე მღვდლების იმედი აქვს, მაგ-რამ სამწუხაროც ეგ არის, რომ მუს-ხის სკოლა ამ ბედსაცა მოკლებუ-ლია.

ამასთანავე ამ წლის მარტის შვიდს მი-ვიღე ფოჩტით ბ. ზ. ჭიჭინაძისაგან 190 ეკზ. ქართული წიგნები—ყმაწვ. და ფრინვ. 100, „პარდ-ბულბულიანი" 20, „ექიმბაში" 20, „სამშობლო" 40 და „ავაზაკნი" 10 ეკზ. ეს წიგნები შე-მოწირულ არიან ზოგიერთა პატივცე-მულ და სამშობლო ენის მოყვარე ვერ-ძო პირთაგან. რომელთა სახელები გაზ. „დროებაში" არის ხოლმე მოხსენე-ბული. ეს წიგნები დავარიგე მუქთათ აქაურ ხალხში და მომეტებული ნა-წილი-კი ისევ სკოლებს შეხვდათ: ჭილდის, ბარალეთის, ხიზაბავრის და განსაკუთრებით ტოლოშის სკოლას რომელიც სრულებით მოკლებული იყო ქართულ წიგნებს. გაუგზავნე სამოც ეკზ. მეტი.

ასე რომ წელს წინანდელ შემო-წირული თურთ ამ მხრის სკოლებში და ხალხში დავარიგე მუქთათ სულ 661 (ექვსას სამოცდა ერთი ეკზ.) სხვა-და-სხვა გვარი ქართული წიგნე-ბი.

ახლა ისიც დაუმატოთ, რომ ჩვენდა სასიამოვნოთ, როგორც ბ. მაჩაბელმა დამარწმუნა, „წერა-კითხვის გამავრ-ცელებელი საზოგადოება" აპირებს აქაურ სკოლებშიაც ქართული ბიბ-ლიოთეკები დაარსოს და თავის აგენ-ტიც იყალოს ამ მხარეში. სიტყვა არ უნდა, რომ ამ ყოვლად სასარგებლო განზრახვის განხორციელებას ალტაცე-ბული მოველით.

...საქმეებში. ბევრი დარჩა, ბევრს ფუ-ლი არა აქვს შეტანილი და ეხლა იმათ ნება არა აქვთ, რომ საზოგადო საქმეებში მონაწილეობა მიიღონ.

— რად, რად უნდა დავიშოროთ ჩვენი . . . . და-ნარჩენი თავად-აზნაურობა? ის არ ემჯობინება, რომ ხელი-ხელს მივცეთ და ყველა საზოგადო . . . . . საკეთილო საქმეში ერთად ვიყოთ, ერთად ვიმოქმედოთ? აჰა, რომ აუცი-ლებლად საჭიროა, ვითხოვოთ, რომ დანარჩენ თავად-აზნაურებსაც ნება ჰქონდეთ ფულის შეტანისა და ხმის მოპოვებისა საზოგადო საქმეებში.

— ბრავო, ბრავო! დაუკრეს ტაში გულ-შემატკივარს თავადს.

აი კიდევ ჩურჩურია; ახალგაზდებს რაღაც ჩურჩული აქვთ. „რა ვქნა, ვამბობ, ეს ყველა კარგი, მაგრამ რა-ტომ ამ ქართულ ენის შესახებ არა-ფერს ამბობენ". არც კი გამეთავებინა ჯერ ჩემი ფიქრი, რომ ხალხი გაირღვა შუაზედ და წამოდგა წინ ნათელი და ცხოველის სახის გამომეტყველი ახალ-გაზდა; თვალები სიფხიზლით და ყო-ველის კეთილისადმი სიყვარულის ცეცხლით აღვსილი ჰქონდა; ყოველი სახის მოძრაობა, ძალ-დაუტანლობა კილოში, თრთოლვით ლაპარაკი, კან-კალი ხელ-პირისა, ყველა ეს ცხადად ამტკიცებდა, რომ ეს ახალგაზდა ლა-პარაკობს გულით, ლაპარაკობს საყვა-რელ საგანზე. ეს ახალგაზდა გახლავთ ყველასგნივ ცნობილი მ. უ. ამან დაიწყო ქართულ ენაზე ლაპარაკი; ყრილობა გაჩუმდა; ყველა სმენად გარდაიქცა.

— ბატონებო, ყველამ იცით, რომ ჩვენს ენას მცველობა არა აქვს არ აქცევენ მის სწავლებას ყურადღებას.

ყველა დარწმუნებულია იმ ჭეშ-მარიტებაში, რომ ბავშვს სამშობ-ლო ენაზე უნდა მიეცეს თავდა-პირველი სწავლა-განათლება, მაშ, ბატონებო, წინ რა გვიდგია, ვითხო-ვოთ ქართული ენის ყველა სასწავ-ლებლებში შემოღებაზე, ვითხოვოთ, ქართულთ ენა სრულიადაც არ დაუშ-ლის რუსული ენის შესწავლას; ეს უფროც შეეწევა მას. . . . .

კრებამ ხანგრძლივი „ბრავო!" მია-ყოლა ამ სიტყვას.

— ჰო, აი ეგ არის ჩვენთვის საჭი-რო ეგა!

— „ჩვენი ენა უნდა იქმნეს მიღე-ბული, ჩვენი ღვიძლი ენა! ვითხოვოთ, ვითხოვოთ! იძახოდნენ.

ზოგიერთებმა შეიტანეს წინადადე-ბა, რადგან ჩვენი შვილების მომზადე-ბაში ბევრი გვიჯდება, არც ხეირია-ნად გვიმზადებენ (მაგალითებიც ბევ-რი მოიყვანეს), ვთხოვოთ მართებ-ლობას, რომ ჩვენის ხარჯით გახსნან გიმნაზიებთან მოსამზადებელი კლასე-ბი. იქნება ამან გამოგვიყვანოს შე-ჭირვებიდგანაო.

დანარჩენი კითხვებზე კითხველმა უკვე გაზეთებიდამ იცის. აქ ვიტყვი წინამძღოლის შესახებ.

ყრილობა გათავდა. წამოდგა ბ. ა. ამილახვარი, წინამძღომელი გორის მაზრისა და შემდეგი მოკლე სიტყვით მიმართა საზოგადოებას:

— ყველა კარგი, მოხარული ვარ თქვენი თანაგრძნობით საზოგადოდ საკეთილ საქმეებისათვის; ყველა-ფერი თქვენი თხოვნა ქაღალდზე დარჩება, თუ საგუბერნიო კრებაზე არ ჩამო-ხვალთ და ყველაფერს, რაც აქ გამო-სთქვით და მოინდომეთ, რაც აქ გა-დასწყვიტეთ, იქ არ დაიცავამთ, იქ არ გაიყვანთ. ზვეყო ქართველებს ამდე-ნი დაუდევრობა; მუქთად არაფერი მოგვეცემა. მაშ, ბატონებო, იმედი ვიქონიოთ, რომ ყველა თქვენგანი ჩამოვა ტფილისში და იქ ყველაფერს გაიყვანს და დაიცვამს...

—

ყოველის მხრივ ეხლანდელი თა-ვად-აზნაურობის კრება შესანიშნავი იყო. აჩირებული წინააღმდეგი აზრე-ბი,—ზემოთ მოყვანილი ახალგაზდის-თანა—ამ კრებაში თითქმის სულ არ იყო. სუფევდა ერთ-სულობა და ერთ-გულობა საქმისა. იმედია, თუ ასე მაგ-რა მოჰკიდეს ხელი სხვა საქართვე-ლოს კუთხეებმაც, ჩვენი საქმე კარ-გად წავა. ბევრში, ცოტაც არის, მო-გვეცემა. უნდა ეთხოვოთ თუ არა ჩვენც რამე! სხვის ხელის შემაცქერლო-ბა გლახის საქმეა. გულ-ქვაობას თავი უნდა დავანებოთ. ჩვენ აქამდინ ვიძახ-დით: „აცა იქნება მაღლიდამ ქადები ჩამოცვივდესო"!

იმედი გვექნება, რომ გუბერნიის კრება კვერს დაუკრავს გორის მაზრის თავად-აზნაურობას და ითხოვენ ყვე-ლა იმას, რაც ამათ დაადგინეს. ბა-ტონებო, დაანებეთ პირად ინტერე-სებს თავი, ხათრი-ჯამობას, ერთმა სადილმა როგორ უნდა გადაგვძლი-ოს გოროტებისკენ!

ქ. გორი.

ლი იმედია, ჯერ იქამდე ძალა არ დაჰკარგვია, რომ ამ ნიადაგმა მომავალშიაც არ დააჯილდოოს საქართველო თავისებურის ნაყოფით.

ილ. ალხაზაშვილი.

განცხადება

ბულ-მხურვალედა ვსთხოვთ, ვისაც კი შეუძლიან მოახერხოს და განსაკუთრებით სოფლის მასწავლებლებს რომ ჩვენი სახალხო შაირები, ზღაპრები, გამოცანები და სხვა ყოველგვარი ზეპირ-გადმოცემაები, შეძლებისა და გვარად, მოაგროვონ და ჩემ სახელზედ, ან „დროებისა“ და ან „შრომის“ რედაქციაში გამოგზავნონ ხოლმე. ამათ ისინი რიგიან სამსახურს გაუწევენ ჩვენს დედა-ენას და კერძოთ მეც დამავალებენ. მხოლოდ ამას კი ვსთხოვთ, რომ გადმოწერის დროს, არაფერი გაასწორონ და თავისი არა ჩაუმატონ-რა; დასწერონ ისე, როგორც გაიგონონ, უმეტ-ნაკლებოთ, და აგრევე ისიც მოიხსენიონ—თუ ჩვენის ქვეყნის რომელ კუთხეში გაუგონიათ იმათგან დაწერილი შაირი, ზღაპარი და სხვ.

უმორჩილესად ვსთხოვთ ქართველ ჟურნალ-გაზეთების რედაქტორებს, რომ მათ გაზეთ ჟურნალებშიაც გადაბეჭდონ ეს თხოვნა.

აკაკი.

თფილისის სამკურნალო

ავათმყოფები მიიღებიან დილის რვა საათიდამ თორმეტ საათამდის.

ორშაბათს გარალევიჩი და ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი მარლევების სისუსტის და შინაგან ავათმყოფობისა.

სამშაბათს. მინკევიჩი—ხირურგიული ავათმყოფობისა; ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი და დანიელ-ბეგოვი—მარლევების სისუსტის და შინაგან ავათმყოფობისა.

ოთხშაბათს. ლისიცევი და მირიმანოვი შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—მარლევების სისუსტ. ავათმყოფობისა.

ხუთშაბათს. ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—მარლევების ავათმყოფობისა.

პარასკევს. მინკევიჩი — ხირურგიული ავათმყოფობისა; ლისიცევი, მირიმანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—მარლ. ს სუსტის ავათმყოფობისა.

შაბათს. ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—მარლ. ს სუსტის ავათმყოფობისა.

განცხადებანი

—

ექიმი შტემბორსკი

მიიღებს ვენერიულ და ხორცის კანის ავათმყოფებს მუდამ დღე დილის 9 საათიდამ 11 საათამდინ და საღამოს 4 საათიდამ 11 საათამდინ. ღარიბებს მიიღებს მუქთად.

ადრესი: სოლოლაკი სადოვის ქუჩა, სახლის № 50. (10—4)

ინგლისის მაღაზიაში ახლად მიღებულია დიდ ძალი ჩაი პირველი მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე სხვაგან. **იქვე იყიდება:** პარ-ესინა 40 კაპ. დაწყებული; სტაქნები, ბაკლები 10 კაპ—დამ; პადნოსები 5 კ.—დამ, მურაბა და ალბომები ნახევარ ფასად და სხვ. (100—79)

„წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების“ მმართებლობა ამით აცხადებს, რომ მისგან დაარსებულს ბათუმის სკოლაში გაიხსნება მასწავლებლების ვაკანცია თიბათვიდამ. ვისაც სურს ეს ადგილი დაიჭიროს, შეუძლიან წარმოადგინოს თხოვნა ამ საზოგადოების სამწერლოში, (მთაწმინდა, ხევის ქუჩა, № 9.) (5—3)

სადგომი

8 და 4 ოთახიანი იძლევა ქირით ვორონცოვის წყლის-ნაპირა ქუჩაზედ, სახლის № 13. ჰკითხეთ სახლის-პატრონს ისარლოვისას. (3—2)

დაიბეჭდა, გამოვიდა და ისყიდება თფილისის წიგნის მაღაზიებში

იგავ-არაკნი

კრილოვისაგან და სიბრძნე-სიცრუიდგან გალექსილი თ. რ. ერისთვისა.

სურამის და ხაშურის სტანციებში ისყიდება დიდ-ძალი დამწვარი კირი. ფასის შეტყობა შეიძლება სურამში ალექსანდრე აბაზაძისგან. (15—13)

დაიბეჭდა და ისყიდება

ქუჩუმ

ყარამანისშვილის

მოთხრობა,

მეთოთხმეტე ნაწილი.

მსურველთ შეუძლიანთ მოითხოვონ პირველის ნაწილიდამ ვიდრე უკანასკნელ ნაწილამდინ მელიქიშვილის სტამბაში, ბატონ ნიკო კობალაძესთან.

დაიბეჭდა და ისყიდება ბრ. ჩარკვიანის ქართული წიგნის მაღაზიაში

თამარ დედოფალი

შედგენილი

ქ. ბ—შვილისაგან

გამოცემა

ზაქ. ჭიჭინაძისაგან

ფასი ერთი აბაზი.

დაიბეჭდა და ისყიდება ბრ. ჩარკვიანის ქართული წიგნის მაღაზიაში

მამულის

საერთო მფლობელობაზე

თხზულება

ანტონ ფურცელაძისა

გამოცემული

ზაქარ ჭიჭინაძისაგან.

ფასი თითო წიგნისა ერთი აბაზი

გიორგი ნ. ძის იოსელიანის და ბ. რეცოლდის პანსიონში იღებენ ზაფხულის თვეებში ყმაწვილებს მოსამზადებლად სამხ დრო და სამოქალაქო გიმნაზიებში, რეალურ სასწავლებლში, საოსტატო ინსტიტუტში და სხვ.

მიხაილოვის ქუჩა სახლის № 81

(2—2)

იურიდიული კაბინეტი

იურიდიული ბიბლიოტეკით

დაარსდა გოლოვინის პროსპექტზე არხიტექტორის ბელოევის სახლში ქელბერის პირ-და-პირ.

მთხოვნელს მიიღებენ დილის 9 საათიდამ ნაშ-უადღევის 3 საათამდის და 7-დამ საღამოს 10 საათამდი.

აქ კაბინეტის პირობა და ტაქსა გამოცხადებულია და ცალკე დარიგდება. (30—23)

ისყიდება

თფილისის წიგნის [illegible] ლად-გამოსცემი [illegible] ნი.

Грузинскія крестьянскія грамоты, крѣпостные и судебные акты, грамоты и письма грузинскихъ и персидскихъ царственныхъ особъ. (Матеріалы для исторіи древной Грузіи).

сост. Д. П. Пурцеладзе.

ქუთაისში ისყიდება ჭილ:ძ[illegible] მაღაზიაში.

ფასი ერთი მანეთი

ტაქსის

საკვებავ ხორაგეულებათა, რომელ[illegible] იყიდებიან თფილისის ბაზრებში, [illegible] ნებში და დაცარებათ 1 აპრილ[illegible] 1 მაისამდის.

გამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილ[illegible]

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	5
მეორის „	—1 გირ.	3
მესამის „	—1გირ.	—

იმავე ფქვილ თორნეში გამომცხვარ[illegible]

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	6
მეორის „	—1 გირ.	4

ჯვარის-მამის პური:

პირველ ხარის. ლავაში	1 გირ.	7
მეორის „ „	—1 გირ.	5
მესამის „ „	—1 გირ.	4

ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	11
მეორის „	—1 გირ.	9
სუკი — —	—1 გირ.	16
ცხვრის ხორცი	1 გირ.	13

ღორის ხორცი:

პირველი ხარისხის	—1 გირ.	—
მეორის „	—1 გირ.	—

თფილისის თავად-აზნაურთა სადგილ-მამულო ბანკის ზედამხედველი კომიტეტი, წესდების § 82 მუხლის ძალით, მოიწვევს ამ ბანკის წევრ[illegible] ჩვეულებრივ საზოგადო კრებისათვის რომელიც იქნება აპრილის 29-ს [illegible] 1882 წელს დილის 10 საათზე არწრუნის თეატრში.

განსახილველი საგნები:

1). განხილვა გავლილ 1881 წლის ბანკის შემოსავალ-გასავლისა.

2). განსაზღვრა-თუ საზოგადო საჭიროებისათვის დანიშნული ფულ[illegible] ბანკის შემოსავლიდამ, რადა რა საგნებზე უნდა იქმნეს მოხმარებული.

3). განხილვა და დამტკიცება 1882 წელს ბანკის გამგეობისათვის ხარჯთ-აღრიცხვისა.

4). მოხსენება ბანკის გამგეობისა იმის შესახებ—თუ რა შემწეობა შე[illegible] მლიან ბანკს აღმოუჩინოს გლეხებს ადგილ-მამულის საკუთრებად შემენ[illegible]

5). წინადადება ბანკის წევრისა, გ. დ. თულაშვილისა იმაზედ, რო[illegible] ბანკში დაინიშნოს, ზემლემერი დასაგირავებელ მამულების გასაზომად.

6). აღმორჩევა ბანკის გამგეობის თავმჯდომარისა ახლანდელის თავმ[illegible] მჯდომარის თ. ჭავჭავაძის მაგიერად. რომელიც რიგით უნდა გამოვიდ[illegible] გამგეობიდამ.

7). აღმორჩევა ზედამხედველ კომიტეტის და დამფასებელ კომისიის წევრთა და ამ უკანასკნელთ კანდიდატებისა. (9—9)

ახლად ჩამოსული

ბებია-ქალი

აქვს იმპერატორის მოსკოვის უნივერსიტეტის დიპლომი, რომელიც [illegible] წელიწადი მუშაობდა ქ. სარატოვში და რომელსაც აქვს ამ ქალაქის საქ[illegible] მო გამგეობისაგან რამოდენიმე მოწმობები თავის ხელობისა,—მიიღე[illegible] ავად-მყოფ და ორსულ ქალებს თავის სადგომზე, სადაც აქვს ამათთვის და[illegible] ზადებული ოთახები.

ადრესი: ელისაბეტინის ქუჩა, სახლი 60.

(24—17) ბებია-ქალი დობროდეევა—კაჟინსკისა.

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 27 Апрѣля 1882 г. Типографія Меликова გამომცემელი ს. მესხიშვილი. რედაქტორი ს. მ[illegible]